

ὅσο οἱ ἀστυφύλακες ἀναγκάζονται, γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμί τους, νὰ γίνουντ' ἕνα μὲ λωποδύτες; καὶ μὲ κάθε παλιάνθρωπο, καὶ ὅσο ἡ Ἀστυνομία μας κυβερνιέται καὶ αὐτὴ, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη ἐξουσία στὸν τόπο μας, ἀπὸ τὴν πολιτικὴν.

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

τὴν Πέμπτη βράδι παίχτηκε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ἡ «Προμύμμη» τοῦ Γουλιέλμου, μὰ ἀπὸ τὶς ἐξοχώτερες τραγωδίες τοῦ μεγάλου Ἀυστριακοῦ ποιητῆ, ποὺ οἱ Γερμανοὶ τὸν φέρνουν ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ τὸ Γκαίτε.

Τὸ ἔργο εἶναι μεταφρασμένο ἀπὸ τὸν συνεργάτη μας κ. Κ. Χατζόπουλο, καὶ αὐτὸ φτάνει. Ἴσως σάλλο φύλλο, ἢ στὸ παραπάνω, δημοσιεύουμε μὴ σκηνὴ ἀπὸ τὴν «Προμύμμη» καὶ ἔτσι οἱ ἀναγνώστες μας θὰ μποροῦνε νὰ κρίνουν καὶ οἱ ἴδιοι τὴν ἀριστουργηματικὴν ἔργασίαν τοῦ κ. Χατζόπουλου, καθὼς καὶ τὴ μεγάλη ἀξία τοῦ ἔργου.

Ὁ κ. Οἰκονόμου, καθὼς καὶ «Φάουστ» εἶσι καὶ τὴν «Προμύμμη» ἐθαματούργησε.

ΚΥΡΙΕ ΔΗΜΑΡΧΕ

νὰ ζήσεις, λυπήσου μας. Ψῆφο ἔχουμε καὶ μεῖς καὶ πάντα σὲ ψηφίσαμε καὶ θὰ σὲ ψηφίζουμε. Δώσε λοιπὸν διαταγὴν αὐστηρὴν στοὺς σκουπιδιάρηδες τοῦ Δήμου νὰ πᾶνε νὰ σηκώσουνε τὰ σκουπίδια ἀπὸ τὶς στέγες τῶν «Ἀθηνῶν». Τί θέλεις; Νὰ πᾶσει καμιὰ πανούκλα μεθαύριο τὴν ἀνοιχτὴν στὴν πόλιν;

Ἄνοιχτήκανε καὶ μερικοὶ ὑπόνομοι κεῖ μέσα, τοῦ Βλάχου, τοῦ Κανελλίδου καὶ δὲν ξέρουμε ποιοῦ ἄλλουνοῦ ἀκόμα. Τί τοὺς ἀφήνεις καὶ δὲν διατάζεις τοὺς μαστέρους νὰ τοὺς κλείσουνε;

Ἐχεις χρυσὴ καρδιά, ἀγαπᾶς τὴν πόλιν καὶ τοὺς ψηφοφόρους σου. γι' αὐτὸ δὲ καὶ ἐλπίζουμε πὼς τὰ παρακάλια μας δὲ θὰ πᾶνε στὰ χαμένα.

ΚΑΛΑ

τὰ λέει ἡ «Μεταρρύθμιση» γιὰ τὸ λαϊκὸν συνδυασμό. Παιὶ κέρδος ἂν μποῦνε στὴ Βουλὴ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθλου, ἀπὸ μάλιστα μποῦνε θὰ γίνουν ἔργα τοῦ πρώτου πολιτικοῦ σακρατάνοῦ;

Ἄλήθεια μεγάλη αὐτὴ, καθὼς εἶναι ἀλήθεια καὶ

τῆλλο, πὼς πρέπει νὰ κατεβῶνε στὸν ἐκλογικὸ ἀγῶνα ἄνθρωποι μορφωμένοι καὶ ἀνεξάρτητοι, ποὺ νὰ ἔχουν ὀρισμένο πρόγραμμα καὶ ποὺ νὰ τὸ ξέρουμε πὼς ἅμα μποῦνε στὴ Βουλὴ δὲ θὰ ζητήσουνε νὰ ρουφετοκολληθοῦνε στὸνα καὶ στῆλο κόμμα, ἀλλὰ θὰ πολεμήσουνε κατακέφαλα μὲ τὸ λόγο καὶ μὲ τὴν ψῆφο τους τὴν καταραμένη Βουλευτοφουλοκρατία.

Τέτιοι ἄντρες ὡς τὴν ὥρα δὲ φανήκανε. Ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ξεφουτρώνουν σήμερα γι' ἀνεξάρτητοι, εἶναι σὺν τοὺς ἄλλους, καὶ θὰ βγάζανε μὲ προθυμία τὴ μουτσούνα τοῦ ἀνεξάρτητου ἀπὸ τὴ μούρη τους ἂν τοὺς δεχόντουσαν σὲ κανένα συνδυασμό.—Θεοτοκικό ἢ Ντεληγιαννικό, ἀδιάφορο.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΒΛΑΜΗ

9

Μπιμπέρω μου, σ' ὀρκίζομαι
στὸ δίκιοπο μαχαίρι μου
πὼς σὲν ξεχειμωνιάσομε
θὲ νὰ σὲ κάμω ταίρι μου.
"Αχ, πίστεψε στὰ λόγια μου
καὶ πάψε τὰ ναζάρια σου·
δὲ μὲ κοιτᾶς πὼς γένηκα,
νὰ πίνω τὰ φαρμάκια σου;
Θάσαι σωστὴ βασίλισσα
στὴν ἀγκαλιὰ μου ἔνοια σου·
μὲ τ' ἀργυρὰ σιολίδια σου
καὶ τὰ μαλαματένια σου!

10

Σύρε νὰ πῆς τοῦ κῆρη σου
πὼς δὲ σ' ἀποχωρίζομαι,
γιατ' εἶμαι λεβεντόπαιδο,
καὶ στὸ κρασί γνωρίζομαι.
Νὰ πῆς καὶ στὰ ξαδέφια σου,
ποῦ μὲ κατηγοροῦσανε,
πὼς ὅσοι κακοφρόνησαν
σ' ἐμένα, δὲ χρονοῦσανε!
Κι ἂν τύχη καὶ νομίζομε
πὼς ἄλλον θὰ σὲ δώσομε,
τοῖχα σγουρὴ πετύχανε
καὶ θέν... νὰ τὴν ἰσοῦσομε!

ΚΑ'ΙΝ

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΜΙΑΣ ΣΤΡΟΦΗΣ

ΙΕΡΕΜΙΑΚΗΣ ΤΗΣ „ΕΣΤΙΑΣ“

(κ. «Ἐστία» τῆς Δευτέρας)

Δὲ μᾶς ἀρέσει καθόλου οὔτε ἡ μπαλωμένη γλῶσσα τῶν ἐφημερίδων οὔτε ἡ ξεχαρβάλωτη ἐνεργειὰ τους, ποὺ καὶ τέτοια συντελεῖ γιὰ τὴν παράλυση τοῦ ἐθνικοῦ ἔγκεφαλου καὶ γιὰ τὸ σκότωμα καὶ τὴν ἀνηθικοποίησιν τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς, οὔτε οἱ θολωμένες ἢ κἀλλία ἀνυπαρχτες ἰδέες τους. Μολονότι φυσικά, μᾶς ἀηδιάζουν τὰ καμώματά τους καὶ ὁ δρόμος ὁ στραβὸς ποὺ πῆραν, ἐν τούτοις θέλομε νὰ πιστέψομε πὼς δὲν πορεύονται ὅπως πορεύονται ἀπὸ κακὸ σκοπὸ, πὼς δὲν τοὺς λείπει φιλοπατρία παρὰ μόνον πὼς εἶναι μουδιασμένοι οἱ συντάκτες τους ἀπὸ παλιῆς τῶν δασκάλων μας ἀμαρτίας. Καὶ κατὰ κράδα λυπούμαστε πὼς ὕστερ' ἀπὸ τόσο φῶς καὶ τόση ἐπιστήμη ἐξακολουθεῖ ἀκόμη μέσα στὸν αἰῶνα τὸ μεσαιωνικὸ αὐτὸ μούδιασμα καὶ ξοδεύεται τόσο μελάνι, γιὰ νὰ τυπώνονται μὲ τὸ σωρὸ δερτῆρι γιὰ τὸ ράφι καὶ σεντόνικ μὲ σκουληκοφαγωμένους γραμματικούς τύπους καὶ βουκολακισμένους λέξεις, γιὰ μιὰ τρύπα στὸ νερὸ καὶ γιὰ τὴν κακὴ καὶ ψυχρὴ μας μέρα.

Ἐννοεῖται πὼς σὲν Ἕλληνες ποὺ εἶναι καὶ αὐτοὶ, ἂν καὶ ὅλοι τοὺς ἀνόητα δουλεύουν γιὰ νὰ μᾶς βγάλουν τὸ Θεὸ μας καὶ νὰ φτιάσουν τὴν τρύπα στὸ νερὸ, ἔχουν καὶ οἰκογενειακὰ μαλώματα ἀναμεταξύ τους, ὁ καθένας θέλει κατὰ τὸ δικὸ του τρόπο νὰ σωριάζη ψευτιὰς, νὰ τρυπᾶ τὸ νερὸ καὶ νὰ δολοφονᾶ τοὺς Ἰσάκους, καὶ σὲν λόγοι, δὲν παραδέχονται μετὰξύ τους ἀνώτερο, καὶ ἀπὸ ἀπλό κομπλιμέντο μονάχα φώναξαν ἕνα δυὸ φορές τὶς προάλλες πῶς ὁ Γαβριηλίδης εἶναι ὁ πρῶτανός τους, ὡς ποὺ νὰ μπῆ στὴ φυλακὴ καὶ νὰ ἡσυχάσουν.

Ἄλλ' ἐνῶ κρυφατρῶνουνται μετὰξύ τους, ἀπαράλληλα ὅπως μερικοὶ πατριωτικοὶ σύλλογοι, τοὺς βλέπεις, ἐξὸν ἀπὸ λίγες φωτιερὲς ἐξαιρέσεις καὶ μικρὲς διαφορὰς ποὺ ἔχουν, νὰ ἐνώνουνται ἀπελπισμένα γιὰ νὰ πολεμήσουν τὴν πραγματικὴν μας γλῶσσα ποὺ δόξα σοὶ ὁ Θεὸς ζῆ καὶ θὰ ζῆ στὴ ζωντανὴν μας λαλιά, καὶ καθένας ἀπὸ τὴ στήλη ποὺ τοῦ δρίζει ὁ διευθυντής του, σὲν ποταμικοὶ ἀπὸ τὴν τρύπα τους, νὰ ροκανίζον καὶ νὰ μασσοῦλίζουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰ σάνδια τοῦ πετροθεμελιωτοῦ καὶ ἀσάλετου παλα-

οὔτε γιὰ τὴ γλῶσσα του. Θὰ ζῆσῃ γιὰ κάποιον ἄλλη φόρμα, βαθύτερη καὶ ἰσωτερικώτερη, ποὺ δίνει στὴ σάτυρά του καὶ τὴν φόρμα αὐτὴ, ποὺ βραϊσκειται σιμώτερα στὴν οὐσίαν, στὴν ψυχῇ, καὶ κάνει τὸ λόγο του ποίηση, ποὺ φαίνεται φόρμα πρωτότυπη, ἀμίμητη, τελεία.

Ὁ Σουρῆς εἶνε γιὰ μένα μεγάλως τεχνίτης, γιὰτὶ μπόρεσε νὰ βρῆ καὶ νὰ παρουσιάσῃ καινούργιες σχέσεις κωμικοῦ. (Τὸ σχέσις ἐδῶ εἶνε ἄρος, ποὺ δὲν ξέρω πὼς θὰ τὸ μετάρραξεν ὁ Παλλῆς, μὰ πιστεύω πὼς καταλαμβάνεται καὶ ἀμετάρραξτος). Προικισμένος ἀπὸ τὴ φύσιν μὲ θαυμαστὴν ἰκανότητα νὰ διακρίνῃ ἀμέσως σὲ κάθε πρᾶγμα τὴν ἀπειρία του ὄψη, —μὴν ὄψη ποὺ κανένας ἄλλος δὲ θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἰδῆ, μὰ ποὺ ὅλοι τὴν βλέπουν καὶ τὴν ἀναγνωρίζουν ὕστερα, ἅμα τοὺς τὴ δειξῆ ὁ κωμικός, —ἀνάπτουζεν ἕνα πνεῦμα σατυρικῶν ἰδιόρρυθμων, ἐμῶρρωσεν ἕνα τρόπον ἐντελῶς ρωμαϊκὸ μὲ καὶ ἐντελῶς ἀτομικὸ. Δὲ μοιάζει μὲ κανέναν ἄλλο σατυρογράφον, οὔτε δικὸν μας, οὔτε ξένον, οὔτε παλιῶν, οὔτε νεώτερον. Ὁ τρόπος ποὺ πέρνει τὸ καθὲν του θεμα, οἱ σκηνῆς ποὺ ξετυλίγει μὲ τὰ διάφορα πρόσωπα τοῦ Ρωμηοῦ, φανταστικά καὶ πραγματικά, —σκηνῆς ποὺ ἀποτελοῦν πάντα σὲ μιὰ μικρὴ κωμῶδια, —εἶναι κατὰ ἀπρόοπτον, ἀπάνταστο καὶ πολλές

φορὲς δαιμόνιο. Συχνά, ὅπως ὅλοι οἱ σατυρικοί, προστρέχει στὴν παρωδίαν καὶ στὸ εἶδος αὐτὸ εἶναι πάλι μοναδικὸ καὶ χαρακτηριστικὸ. Τίποτα δὲν ὑπάρχει σημαντικὸ καὶ χαρακτηριστικὸ, ἀπὸ τὴ ρωμαϊκὴ ζωῇ, ποὺ νὰ μὴν τὸ ξέρῃ καὶ νὰ μὴν τὸ μετχειρίστηκε στὴ σάτυρά του. Ἐχει στὰ χέρια του τὸ πλουσιώτερον ὕλικόν, καὶ δὲν τοῦ ξεφεύγει ἰδιωτισμός, παράδοση, παροιμία, λαϊκὸ ἀνέκδοτο καὶ προφορὰ ἀκόμα τοπικὴ, ἀπ' ὅλη τὴ Ρωμιοσύνη. Φύλλο «Ρωμηοῦ» δὲ θὰ βρῆς ποὺ νὰ μὴν εἶναι γεματο ἀπὸ τὰ πῶ εὐτυχημένα εἰρήματα.

Ὁ Ψυχάρης μὲ κάνει τὴ μεγάλη τιμὴ νὰ μνημονεύῃ τὴ Στέλλα Βολάντη μὲτὶ μὲ τὰ ποιήματα τοῦ Δροσίνου, γιὰ νὰ πῆ πὼς κρατοῦνται ἀπὸ ἰδανικὰ τέχνη, π' οὔτε σὲν ὕπνο του δὲν τὰ εἶδεν ὁ κατ' ἐμὲν ὁ Σουρῆς. Δὲ μιλῶ γιὰ τὰ ποιήματα τοῦ Δροσίνου μὲ τὶς γλυκιὰς τους φράσεις. Μὰ ὅσο γιὰ τὰ δικὰ μου φτωχότατα διηγήματα, — μὲ πικραίνει κατὰ κράδα νὰ τὸ συλλογιέμαι, μὰ δὲ μὲ τυρλώνει τόσο ὁ πατρικὸς ἐγωισμός, —μπορεῖ νὰ ἔχουν κάποια σχετικὴν ἀξία, μπορεῖ νὰ εἶναι καλλίτερ' ἀπ' ἄλλα, μπορεῖ νὰ διαβάζονται ἀκόμα καὶ ὅταν δὲ θὰ διαβάξεται πῶς ἀπὸ τοὺς συγχρόνους μας ὁ «Ρωμιός» μὰ εἶμαι βεβίσιος πὼς θὰ ἔχουν ὀλοτέλα ξεχαστῆ, καὶ πὼς καὶ αὐτὸ τὸ χαρτὶ ποὺ εἶναι τυπωμένα θὰ ἔχη

τριπτῆ σὲ σκάνη. ὅταν τὸ ἔργο τοῦ Σουρῆ, ξανατυπωμένο, ξανακνωμένο, θὰ χαίρεται τὴ ζωὴ τὴν ἀθάνατη!

Εἶπα προητέρως πὼς χαρίζω τὸν τόμο ποὺ θὰ κλειοῦσε τ' ἀποσπάσματα κειν τοῦ Σουρῆ, ποὺ θὰ μοιαζαν περισσότερο μὲ τὰ ποιήματα τῶν καινούργιων ἰδανικῶν. Τὸν χαρίζω αὐτὸν γιὰ νὰ κρητῆσω ἕνα ἄλλο. Ὁ τόμος αὐτός θὰ φανῆ μὲτ' ἅμα μὲ διαλεγτὰ κομμάτια ἀπὸ τὸ «Ρωμηό» καὶ ἀπὸ τὰ «Ποιήματα», καὶ θὰ δίνῃ μὴν ἴδια γιὰ τὸ Σουρῆ στοὺς κατοπινοὺς, ποὺ βέβαια δὲ θὰ μποροῦν νὰ διαβάξουν καὶ τοὺς τριάντα ἢ σαράντα τόμους ποὺ θὰ φῆσῃ πίσω του ὁ ἀνεξάντλητος ποιητής. Ἐ! ἢ συλλογὴ αὐτὴ, τὸ ἀπῆλθισμα, τὸ κορφολόγισμα, —μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ δυὸ τόμοι, ξέρω καὶ ἐγώ; θὰ μείνῃ βιβλίον ἀθάνατο, κλασικόν, καὶ θὰ διαβᾶξεται ὅσο θὰ ὑπάρξῃ στὸν κόσμῳ φιλολαγία καὶ τέχνη. Ὁ καὶ τοποθετηθῆ στὶς βιβλιοθήκας δίπλα στὸν Ἀριστοφάνη, δίπλα στοὺς μεγάλους σατυρικοὺς καὶ κωμικοὺς. Τί θὰ ἔχη μίσα; Δὲν ξέρω. Ἐγὼ δὲ θὰ ἐπιχειρῶσῃ τὴν ἐκλογὴν, —ὁ καιρὸς θὰ τὴν κάμῃ. Μὰ μὲ φαίνεται πὼς δὲ θὰ λείγῃ τὸ φῶλλον τοῦ Μαρθωνίου δρόμου, οὔτε ἡ φυγὴ τῆς Λάρισσας, οὔτε ἡ σκηνὴ ἐκεῖνη ποὺ ὁ μακαρίτης ὁ Φιλῆμων πέρνει τὸ Βασιλεῖα Γεώργιο καὶ τὸν οδηγεῖ στοῦ τάφου

τιού, για να κάνουν τί ; Για να φήσουν μερικές άκα-
θαρίσιες και να ξαναγυρίσουν στο φρούριό τους, δηλ.
στην τρύπα τους, και ούτω καθεξής.

Πόσο είναι βέβαιο πως τρώγονται μεταξύ τους
ἀπόδειξη πως οι πειότεροι στα «Εὐαγγελικά» γύ-
ρεψαν να χαντακώσουν την «Ἀκρόπολη», ως πού
πέρασε ὁ καυγᾶς και λούφαξαν και τῆς κάνουν τώρα
και κομπλιμέντα. Ἀπόδειξη πως ἀπὸ τὴν πλευρὰ
τοῦ παλιῦ «Ἄστου» βγήκε τὸ «Νέο Ἄστυ» κι ἀπὸ
τὴν πλευρὰ τῆς «Ἀκρόπολης» βγήκαν οἱ «Ἀθη-
νες» τοῦ ἀξιότιμου κ. Πώπ, πού τώρα τελευταία
ἐμαθε στὴν ἐντέλεια πως να μαγειρεύη ψεύτικα τη-
λεγραφήματα και τᾶβαλε μετὰ τὸ «Ἄστυ», για νὰ
κάνουμε, μαθῆς, και λίγο γούστο.

Κι ἀλήθεια δὲν τὸ κρύβουμε πως μ' ὅλη τὴν
ἀηδία πού αἰσθανόμαστε, κᾶνουμε και γούστο, ἀ-
πολαύουμε και κάπια εὐχαρίστηση παρακολουθώντας
τις γελοιογραφίες τῶν ἐφημερίδων μας. Νομίζει κανείς,
σὺν τῆς διαβάσει, πότε πως ὄνειρεύεται Ἰα-
πωνικά ὄνειρα, πότε πως ὁ Παγανέλης πῆγε και
πῆρε συνέντευξη στὸν Ἀμβρακικό κόλπο μετὰ τὸν
Ὀκταβιανὸ Ἀύγουστο κ' ἔκανε θυσία στὸ Ἄκτιο,
πότε πως συγκινήθηκε ἡ γῆ κ' ἡ οἰκουμένη μετὰ τὴν
καινούρια πρωθυπουργία τοῦ Γερῶ-Ντεληγιάννη, πότε
πως τὰ φευγάλα τοῦ Ἐπισκοπόπουλου στάθηκαν
πιά και δὲ φεύγουν, πότε πως ὁ Μουρούζης ἀνε-
λήφθηκε στοὺς οὐρανοὺς και τὰ ρεστα κ' ἔτσι πᾶει
νομίζοντας και λέοντας. Ἐνα πρᾶμα μονάχα δὲ νο-
μίζει, πως οἱ ἐφημερίδες μας δημιουργοῦνε φαντα-
τικές γλωσσικὲς νικες, φτιάχνουν τρόπαια μετὰ καμ-
μένες μεταφράσεις τοῦ Εὐαγγελίου, χαίρετᾶνε τὸν
ξαναγεννημὸ τῆς γλώσσας τοῦ Περικλῆ ! θαμμάζον-
τας τὸν Παγανέλη ἐνῶ ἀπ' τὴν ἄλλη παραδέ-
χονται μετὰ τὸ Γκιουλιζάν τοῦ Σααδῆ—Ἀργυρό-
πουλου και τῆ δημοτικῆ—κηρύχνουν πως ὅλο τὸ
ἔθνος νοιώθει και Πλάτων και Θεουκλίδη, σφίγ-
γουν τὸ χερί ὁ Γιάνναρος τοῦ Καρώνη και ὁ Καρώνης
τοῦ Γιάνναρου κ' ὕστερ', ἀν ἀγκᾶς, ἔρχεται κ' ἔνας
ἀληθινὸς δημοσιογράφος, ὁ Γιαννόπουλος, και γρά-
φει στὸ «Ἄστυ» (δὴ και 3 1) 2 μῆνες) ὄχι τὴν
Κυανῆ ἢ Κίτρινη, παρὰ τὴ μαύρη Βίβλο, τὴν κα-
τάμαυρη, τῆς ἐφημεριδογραφίας μας, τοῦ Τύπου μας.
Νὰ ὁ Τύπος, πού ἔρχεται νὰ μᾶς πῆ πως δὲν τοῦ
ἀρέσουν οἱ ἰδέες μας. Ἄμ οἱ δικῆς του ἰδέες ποιῆς
εἶνε και ποιῆς οἱ ἀρχές του ; Δὲ μᾶς κάνει τὴ συγ-
κατάβαση νὰ μᾶς τίς πῆ ;

Τί κρίμα, τὸ ξαναλέμε, τόσο καιρός, τόσο με-

λάνη, τόσο ἴδρος, τόσα πεστήρια, τόσες στράτες·
τῶν ρεπέρτερ, τόσες φωνῆς και φωνᾶς και τρεξίματα
τῶν λούστρων, τόσο χασομέριο τῶν χασομέρηδων-
ἐφημεριδοδικαστῶν, νὰ χάνονται για καὶ αἰνῆ τῆ
κωκομοιρῆ μας ἀπ' τὴ μιά, για νὰ πλακτίνη τοῦ
νεροῦ ἢ τρύπα ἀπ' τὴν ἄλλη.

Α. Π.

ΔΗΛΩΣΗ

Στῆς «Ἀθῆνες» δημοσιέψανε δύο τρεῖς
κύριοι δῶλωσι πως δὲν εἶναι δημοτικιστᾶς
και πως ἀδικα ὁ κ. Ψυχάρης τοὺς ἔγραψε
στὸν κατάλογό του. Ἄν διαβάζανε οἱ κύριοι
αὐτοὶ τὸ ἄρθρο τοῦ «Ἐνωσι θὰ πῆ Δύναμι»
θὰ βλέπανε πως στὸν κατάλογο δὲ μπήκανε
οἱ καθαροὶ δημοτικιστῆς, μα και κείνοι παῦ-
τυχε νὰ γράψουν μᾶς δύο φορές κάτι σὲ δη-
μοτικὴ γλῶσσα. Κάθε δῶλωσι λοιπὸν τοῦ
κ. Ζουρντζῆ, Κοσμῆ, Δημητρακόπουλου και
δὲν ξέρουμε ποιανεῦ ἀλλουνεῦ ἀκόμα, εἶπανε
ὀλωσιδιόλου περιττή. Στὴ θέσι πού μᾶς ἀ-
δειάζουν οἱ κύριοι αὐτοὶ μποροῦν νὰ μποῦνε
ἄλλοι, πού εἶτε ξεχαστήκανε, εἶτε γι' ἄλ-
λους λόγους, πού τοὺς ἀναφέρει ὁ κ. Ψυ-
χάρης στὸ σημερινὸ τοῦ ἄρθρου, δὲ μπήκανε.
Νὰ λ. χ. στὴ θέσι τοῦ κ. Δημητρακόπουλου
μπορεῖ νὰ μπεῖ ὁ Πολυλάς—ἀν και βεβηλώ-
νουμε τὴ μνήμη του μετὰ τὴ σύγκρισιν—και
στὴ θέσι τοῦ κ. Ζουρντζῆ ἢ τοῦ κ. Νέν,
πού θὰ κάνει ἴδια δῶλωσι αὐριο, ὁ κ. Ἀγ-
γελοσ Βερούκιος, πού τὸνομά του ἔπρεπε νᾶναι
ἀπὸ τὰ πρῶτα στὸν κατάλογο, ἢ ὁ Α. ἢ
Β. τελειόφοιτος τῆς φιλολογίας.

Τὸ μόνο πού μᾶς ἐλύπησε εἶτανε ἡ δῶ-
λωσι τοῦ κ. Δραγούμη, γιατὶ ὁ «Νουμάς»
κι ὄχι ὁ κ. Ψυχάρης, ἔβαλε τὸνομά του στὸν
κατάλογο, —τῶν Δημοτικιστῶν κι ὄχι
Ψυχαριστῶν, γιατὶ ὁ κ. Ψυχ. δὲν ἀ-
ναγνωρίζει οὔτε θέλει κανένα για Ψυχαριστῆ,
μα ὅλους τοὺς θεωρεῖ ὀπαδοὺς τῆς Ἐθν.
γλώσσας.—Ὁ κ. Ι. Δραγούμης μας ἔφερε μιὰ
πολύτιμη πραγματεία του, γραμμένη στὴ
δημοτικῆ, και τᾶνε δημοσιέψανε στὸ «Νου-
μᾶ». Θαρροῦσαμε λοιπὸν πως τὸνομά του

μποροῦσε νὰ τιμῶσε τὸν κατάλογο τῶν Δη-
μοτικιστῶν. Ἄν γελαστήκαμε, νὰ μᾶς συμ-
παθαίει.

Ὁ κ. Δημητρακόπουλος στὴ δῶλωσὶ του
μιλάει και για κάπιο δημοτικιστῆ πού τὸν
εἶχε ἄλλοτε ὑπερέτη (!!) και τὸν ἐδίωξε για
κλέφτη. Ἄν και δὲν ἀναφέρει τὸνομά του,
ἀπὸ δειλία βέβαια, τᾶνε βεβαιώνουμε πως
ὁ φτωχὸς μα τιμώτατος αὐτὸς συνάδερφός
μας δουλεύει δύο χρόνια στὸ «Νουμᾶ», μᾶς
ἔκανε τὴ χάρι νὰ μᾶς εἰσπράξει ἕκατὶ κι
ἀπάνω συντρομές, κι ὄχι μόνο δὲ μᾶς ἔκλε-
ψε, μα και τὰ ποσοστὰ πού εἶχε δικαίωμα
νὰ πάρει τᾶψανε για τὸ «Νουμᾶ». Ἐπειτα
και τᾶλλο, ὁ συνεργάτης μας αὐτὸς, πού μᾶς
τιμᾶει μετὰ τὴν φιλία και μετὰ τὴν συνεργασία
του, ὑπερετεῖ σήμερα στὸ στρατό, κληρωτὸς,
ἔχει και κάπιο βαθμὸ, κι ὄμως οὔτε τὸ γα-
λόνι τοῦ ξύλωσε ἢ Πολιτεία, οὔτε στῆς φυλα-
κῆς τὸν ἔστειλε για ἐγκληματικὴ πράξι. Τί-
μια μένει και τίμιη θὰ φύγει ἀπὸ τὸ στρατό.
Νὰ τὸ ξέρει αὐτὸ ὁ κ. Δημητρακόπουλος.

ΖΩΗ

Χαμογελάει ἡ Αὐγὴ ροδόχρυση. Στὸ δάσος πι-
γαλὴ πνοὴ ἀνέμου σέρνεται, ροφώντας τῶν ἐνθῶν
τις εὐωδίες. Λουστμένη ἢ στράτα μετὰ δροσιὰ και μ'
ἄνθια τ' Ἀπριλιοῦ, σπαρμένα ἀπὸ τῆς νύχτας τοὺς
τρελλοὺς χοροὺς τ' ἀνέμου, χυνότανε στοῦ δάσους
μῖσα τὰ παγκὰ κλεδιά.

Μετὰ τ' ἄνθια τ' Ἀπριλιοῦ και τις δροσιές, μετὰ
βῆμα ἀργό, πατοῦσε τοῦ χωριοῦ ἢ λυγερῆ, σὺν ὁ-
μορφῆ νεαρίδα πού τὴν πλάνεψε ἢ τὸση τῆς ζωῆς
ἐπιθυμῖα και τῆς Αὐγῆς τὸ φῶς τὸ ἡμερο.

Στέκει ἢ ὀλόλευκη, θωρεῖ μετὰ μάτια λυμάρχα
τὴν μαγικὴ κ' ἀστειρευτὴ πηγῆ, ἔπου μετὰ πλοῦσια
ζωὴ τὴν περιχύνει και φιλεῖ τὸν ἀνεμο πού τὰ μαλ-
λιὰ μετὰ πόθο τῆς χαιδεύει ἐρωτικῶς και μεθυσμένη
πνίγεται ἀτὴν ἠδονὴ πού γάρω χύνει ἢ πλάση σφι-
γαλῆ.

Μάτια κομμένα, μυστικὴ ἀνατριχίλα, ζεστασιὰ
και κρῖο, στεναγμός, λιγοθυμῖα, σὺν ἕνα δάκρυ ἀ-
κούσιο, ἀνήκουστης γλυκῆδας τῶν χαιλιῶν ψιθυρι-
σμοῦς και πέλαγος γαλήνης χαμογελάσμα, ὀγλί-
γαρα ἀπαντανουτὰ τὴν δένουν και κωλὴ τὴν σέρ-

τῶν προγόνων, — εἶνε κομμάτι σατυρικὸ ἀπὸ τὰ με-
γάλα, — οὔτε ἴσως ὁ θρῆνος τοῦ Δεληγιάννη, ὅταν
ἔπεσε στῆς ἐκλογῆς τῆς 7 Ἀπριλιοῦ, νομίζω, — μιὰ
παρωδία τῶν ἐπιταξίων θρῆνων καταπληκτικῆ :

Κρεμνὴ κ' ἡ Δημητσίνα
Εἰς κάθε τῆς ταβέρναν,
Εἰκόνας τοῦ Προδότη...
Οὐδ' ἔτρεψε τὸ μάνα
Ἐκίνησαν τὴν πτέοναν
Κατὰ τοῦ τροφολότου.

Τρίβολοι και παγίδες
Μπροστὰ στοὺς προανόμους
Ποῦ πῆρανε κουδούνια
Ἄπὸ τραγὰ και γίδες,
Και γύριζαν στοὺς δεύρους
Κ' εἰς ὄλα τὰ καντούνια...

Πολλὰ μπορεῖ νὰ ἔχη... Κ' οἱ κατοπινοὶ πού
θὰ κρίνουν καλλίτερα μας και θὰ τὰ βλέπουν ἀπὸ
μακρὰ χωρίς μικροσκοπιο, θὰ λένε πως εἶναι ἀρι-
στουργήματα. Κι ὁ Σουρῆς θὰ ζῆ εἰς τοὺς αἰῶνας,
μαζὶ μετὰ τὰ μεγάλα ὄνοματα, ἀνάμεσα στοὺς πέντε-
δέκα πού ἔχει νὰ δειξῆ στὸ εἶδος ἢ παγκόσμια φι-
λολογικῆ. Νᾶ, αὐτὴ εἶνε ἡ φόρμα τοῦ Σουρῆ !

Ὁ τόμος μπορεῖ ἀκόμα νὰ ἔχη και τὴν εἰκόνα
του. Μιὰ μορφή χαρακτηριστικῆ, μοναδικῆ, ὅπως ἡ

ψυχὴ πού ἐκφράζει, μετὰ δικὴ τῆς ξεχωριστὴν εὐμορφίαν,
μετὰ στόμα σαρκαστικὸ, πού θυμίζει τὰ παλιὰ κωμικὰ
προσωπεῖα, και μετὰ μέτωπο φωτεινὸ, οὐράνιο, σπρα-
γισμένο μετὰ τὴ σφραγίδι τῆς μεγαλοφυΐας, τὸσον
ἐμφαντικῆ, ὅσο κανένας Ρωμηὸς δὲν τὴν ἐδειξεν ὡς τὰ
τώρα, ἔξὸν ἀπὸ τὸ Σολωμό. Ἄ, ὄχι ! τέτοια μορφή
δὲν εἶναι κατὰ τυχαίον. Πάρτε τὴν εἰκόνα τοῦ Σου-
ρῆ, ἔχτε τὴν κοντὰ στοὺς μεγάλους, και θὰ ἰδῆτε
πως ὑπομένει τὴ σύγκρισιν ἀζημίωτα.

Αὐτὸ εἶναι τὸ κῶριε πού κᾶνω τοῦ Σουρῆ. Κου-
χιέμαι γι' αὐτὸ, και καυχιέμαι ἀκόμα πως βλέπω
κάτι μακρύτερα, και κάπως ἀνώτερα και πιὸ ἐλεύ-
τερα ἀπὸ κείνους, πού ἀρχισαν τᾶρα ὕστερα νὰ κρυ-
φολένε πίσω ἀπ' τις πόρτες, πως ὁ Σουρῆς εἶνε κοι-
νὸς στιχοπλόκος, σὺν τὸ Σουτσο, σὺν τὸν Καρύδη
και σὺν τὸν Κόκοιο!.. Ἄλλου δουλεύει πρόληψιν κι ἄλ-
λου ζήλειαν. Εἶναι ὄμως και μερικοὶ πού νομίζουν
χρῆος τους νὰ χτυποῦν τὸ Σουρῆ μετὰ τὴν ἰδέαν πως
βλάπτει τὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Ὀλοὶ ἔχουν ἀδικο, —
κι οἱ τελευταῖοι τὸ μεγαλήτερο (*).

(*) Δὲ βλέπω, ἀλήθεια, σὲ τί μπορεῖ νὰ βλιψῆ τὸ
ζήτημα ὁ Σουρῆς. Μιὰ μέρα ἢ ἱστορία θὰ πῆ πως ὁ

Δυὸ λογάκια τᾶρα και για τὸ κῶριε πού κᾶνω
τοῦ Ψυχάρη. Θέλω νὰ εἶμαι εἰλικρινῆς και ποτέ μου
δὲν κρύβω κείνο παῦχω μέσα μου. Μάλιστα θὰ
πηδοῦσα ὡς τὸ τρεβάνι, ἀν ποτὶ ὁ Ψυχάρης θῆλε
σκαρῶση καμμὶ κριτικὴ μελέτη για τὰ στωχὰ μου
ἔογα, ἔστω και σὺν αὐτῆ πού σκάρωτε για τὸ Σου-
ρῆ. Καὶ τὸ ψεγάδιασμα τοῦ ἀκόμα θὰ μοῦ εἶνε τιμῆ,
και μεγαλήτερον ἀπ' ὅ, τι μοῦ ἀξίζει. Μὰ μετὰ τὴν
ἴδιαν εἰλικρίνειαν δηλώνω, κι ὅποιος μετὰ κολογνοῖ-
ζει τὸ πιστεύει, πως ποτέ, οὔ μετὰ φορά, δὲν ἔγρα-
ψα καλὸ για τὸν Ψυχάρη μετὰ τῶν ἡ μ' ὅποιαν ὀη-
ποτε ἄλλην ἐπισθόβουλην ἰδέαν. Ἄν δὲν ἦταν ἔτσι.
θὰ φυλαγόμουν νὰ γράψω γι' αὐτὸν και κηκό, ἐνῶ
μοῦ φαίνεται πως δὲν εἶναι ἢ πρῶτη φορά πού αὐθα-
δισαὶ νὰ διατυπώσω γνώμης ἀντίθετες μετὰ τις δικῆς
του... Τί τὰ θέλετε ! κῶριε πολλῆς φορές μπορεῖ
νὰ κᾶμα στὴ ζωὴ μου — μετὰ για ποῖκα ποτέ !

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Σουρῆς αἶταν ποιογενέστερος ἀπὸ τὴ γλωσσικὴ Ἀναγέν-
νηση, ἀπαρίλλαγα ὅπως θὰ τὸ πῆ και για ἕνα μεγάλο
πεζογράφο : τὸν Παπαδιαμάντη. Πως βρίζει τοὺς μαλ-
λιάρους ; Ὄ, πόσοι δὲν τοὺς βρίζουν, χωρίς τούλαχιστο
νὰ εἶναι Σουρῆδες γὰ νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ τοὺς συχωρήσῃ !
Σημ. τοῦ «Νουμᾶ». Ὁ κ. Ξενόπουλος μᾶς ζήτησε